

Béda

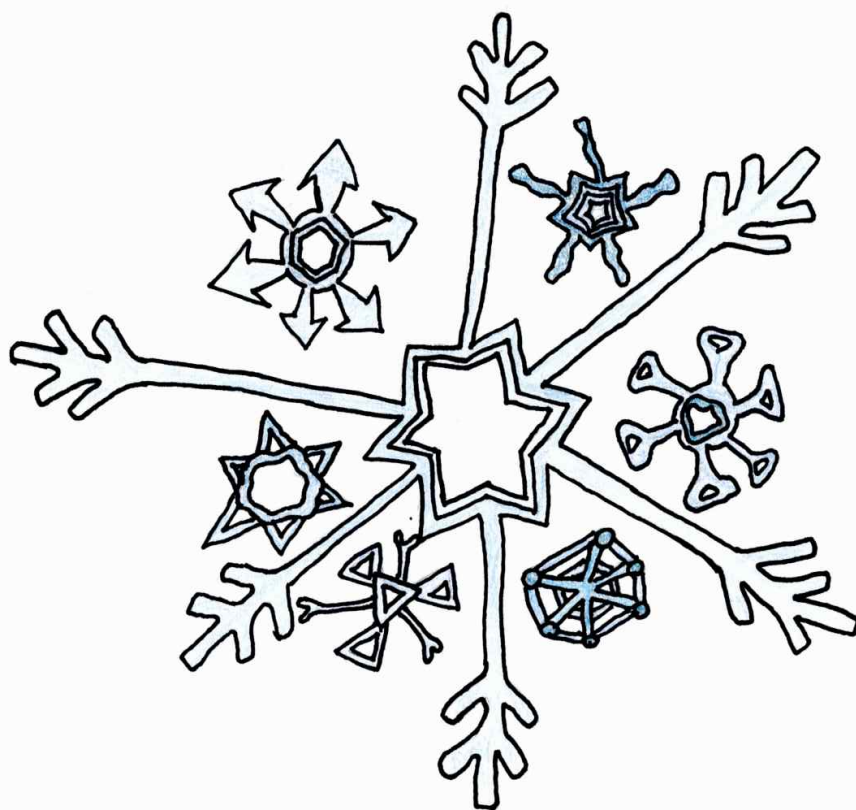
Školní časopis Základní školy Bedřicha Smetany v Lanškrouně

Číslo 2

Ročník 27.

Zima 2021

5 Kč

**Vánoční hvězdy na stromeček
i pro čtenáře Bédy**

Čtete na straně 14.

**Historické okénko
PF 2022**

Čtete na straně 19.

Co v tomto čísle najdete?

Akce	Lambada jaro 2021.....	2	Extra	Sněhové vločky	15
	Vybarvi obrázek.....	3		Slavné osobnosti zdraví časopis Béda.....	15
	Dobrodružství ukryté v knize	5		Trocha environmentální výchovy.....	16
	Plavání dětí z 1. A.....	5		Okénko do světa deskových her – Timeline.....	18
	Projektový den v 1. A – Zdravá svačinka.....	6		Historické okénko PF 2022.....	19
	Podzimní tvoření s prvňáčky.....	6	Pro chvíle oddechu	Poznáš, která je to unikátní světová stavba?	20
	Kroužek logických a deskových her II.	7		Luštěnka k 20. století.....	21
	Malí atleti II.	7		Minitajenka od Karolíny.....	22
	Netradiční výtvarná výchova ve 2. třídě.....	8		Anglická zvířecí luštěnka	22
	Práce na školní zahradě	9		Anglická luštěnka plná zvířat	22
	Konstruktéři ze 4. A	9		Zimní luštění po anglicku.....	23
	Třída 8. B v Městském muzeu Lanškroun	10		Vícesměrka měst a obcí v ČR.....	23
	IT-SLOT.....	11		Výherci z minulého čísla	24
Extra	Rozhovor s Martinem Šilarem	12			
	Rozhovor s Mgr. Kamilou Barlow	13			
	Vánoční hvězdy na stromeček i pro čtenáře Bédy.....	14			

Redakční tým Bédy pro rok 2021–2022

VII. C

Sofie Šmídová
Karolína Zemanová
Klára Langrová
Anna Uong

VII. ZŠ Dobrovského
Kateřina Krátká

VIII. B

Josef Hofman

IX. A

Natálie Vašíčková

Pedagogové

Mgr. Michaela Čadová
Mgr. Jana Kernová
Mgr. Iveta Kantorová
Mgr. Martina Fiebigerová
Martina Komrsková
Mgr. Miloslav Janků

Nechceš psát písemku?

Snadná pomoc. Zkus Lambadu!

Doplň políčka ve vedlejším okénku a výstřižek
vhod' do Bédovy schránky do úterý 15. února 2022.

Lambada jaro 2022

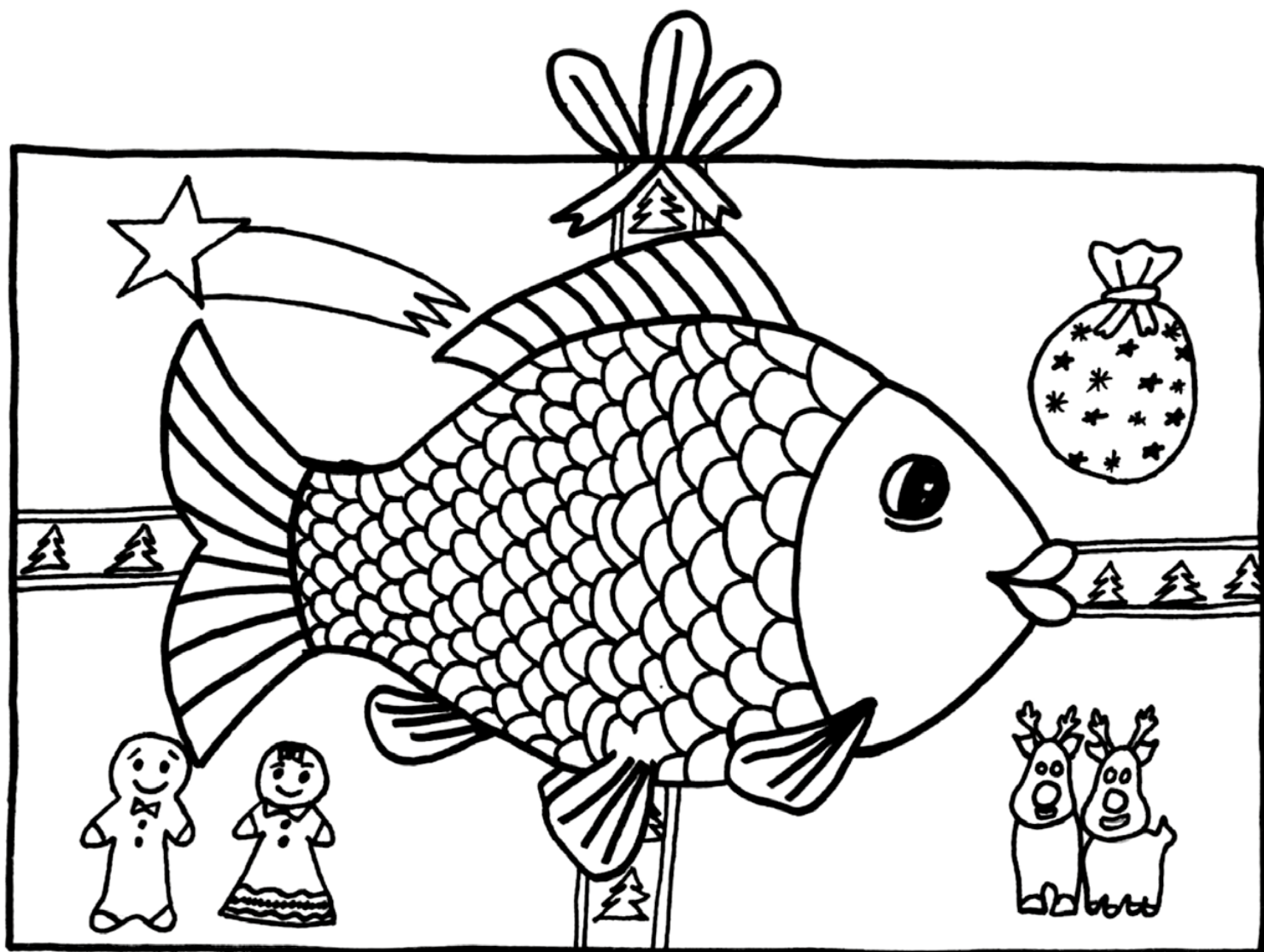
Jméno:

Příjmení:

Třída:

Vybarvi obrázek

Vybarvený obrázek podepiš, poznač svoji třídu a poté vhod' do Bédovy schránky.

Autorkou obrázku je Sofie Šmídová, VII. C

Autorkou obrázku je Sofie Šmídová, VII. C

Dobrodružství ukryté v knize

Autorky za první třídu: Mgr. Ladislava Zachařová,
Mgr. Věra Kubelková, Irena Hajzlerová

Prvňáčci z naší školy přijali milé pozvání od paní ředitelky Městské knihovny v Lanškrouně a přišli se podívat na představení Dobrodružství ukryté v knize. Jak už napovídá název, šlo o dobrodružství Aničky a jejího pejska. Z Aničky se stala pirátka a oba hledali poklad. Pejsek děti přesvědčoval o tom, že číst knížky je lepší, než se dívat na televizi. Každý správný kluk i dívka nemají podvádět a lhát. Pirátka naopak děti naváděla k nepravostem. Představení bylo velice poutavé, zábavné, děti se zapojovaly do děje, řešily hádanky a pomáhaly s hledáním pokladu.

Na závěr si prvňáčci, jako správní čtenáři, vybírali knížky, které si se zájmem prohlíželi. Už se všichni těší, až se naučí číst a budou si moci knížky půjčovat.

Plavání dětí z 1. A

Autorka: Mgr. Ladislava Zachařová

Celý týden se prvňáčci nemůžou dočkat, až bude pátek. V tento den totiž chodí plavat do bazénu na ulici Dobrovského v Lanškrouně. Celou dobu ve vodě se jim věnují zkušené plavčice.

Děti se učí splývat, plavat s destičkou, hrají hry a bez bázně sjíždějí i po skluzavce do vody. Je bezvadné, že se nikdo nebojí vody. Pobyt v bazénu si všichni společně užívají.

Projektový den v 1. A Zdravá svačinka

Autorka článku i fotografie: Mgr. Ladislava Zachařová

Pro prvňáky to byl první projektový den. Děti se seznamovaly se zdravými a méně zdravými potravinami. V kuchyňce vyráběly tvarohovo-mrkvovou pomazánku, na ozdobném talíři vytvářely z potravin legrační obličej. S pohádkovými postavičkami - pejskem a kočičkou – vymýšlely, jaké nesmyslné potraviny by daly do jejich dortu. Nakonec poprvé pracovaly ve skupinkách a vymýšlely jídelníček na celý den.

Byl to super den!

Podzimní tvoření s prvňáčky

Autorka a fotografa: Mgr. Ladislava Zachařová

Děti z třídy 1. A velice rády tvoří. V pracovních činnostech si poprvé vyzkoušely práci v keramické dílně s hlínou a vytvářely svůj první keramický výrobek – ježka. Potom jsme mu vyráběli kamaráda z barevného papíru. Z jeřabin žáci navlékali náhrdelník a z kukuřice, jeřabin, hrachu a modelíny vytvářeli ozdobný kachel. Ke každému podzimu patří papíroví draci. Nevynechali jsme také práci s kaštaný, kdy pomocí modelíny dotvářeli prvňáčci různá zvířátka. Práce se jim dařila a vyrábění je bavilo.

Kroužek logických a deskových her II.

Autorka: Mgr. Markéta Dvořáčková

Letos mají druháči poprvé 2 x týdně kroužek logických a deskových her. Mohli si zakoupit spoustu nových her a hlavolamů, při kterých si rozvíjejí logické myšlení, učí se strategii hry, přemýšlí nad hlavolamy.

Všem se kroužek líbí a vždy se na nový moc těší.

Malí atleti II.

Autorka: Mgr. Markéta Dvořáčková

I v letošním školním roce se druháči těšili na tělocvik na atletickém stadionu. Zopakovali si techniku hodu, běhali krátký i dlouhý běh a nový pro ně byl skok daleký do písku, na který se moc těšili. Vše zvládli na jedničku. Na stadion se vrátí opět až na jaře, protože začínají chodit na plavecký výcvik.

Netradiční výtvarná výchova ve 2. třídě

Autorka: Mgr. Markéta Dvořáčková

V hodině prvouky jsme si povídali o hendikepovaných dětech a lidech, prohlíželi si namalované obrázky těchto lidí, a tak jsme dostali nápad, že bychom si také mohli vyzkoušet, jaké to je – malovat nohama nebo pusou.

Nejdříve jsme si nachystali obrázky namalované „normálně“ rukou, potom ten samý obrázek jsme zkoušeli netradičně nohou nebo pusou. Byla to pro nás ohromná změna, zjistili jsme, že je to velice náročné – bolela nás po chvíli pusa, štětce nám padaly atd.

Proto obrázky namalované nohama nebo pusou si zaslouží náš ohromný obdiv, protože je to opravdu velice náročná práce.

POŘÁDÁ

**15. 12.
2021**

PŘEDVÁNOČNÍ TVOŘENÍ

- od 15 do 17 hodin
- budova na ul. Palackého

**27. 1.
2022**

HŘÁTKY PANÍ ZIMY

- od 15 do 17 hodin
- budova na ul. Palackého

Práce na školní zahradě

Autorka: Mgr. Jana Fryaufová

Využili jsme pěkného počasí a ve čtvrtek 18. 11. v pracovních činnostech žáci 3. B uklízeli školní zahradu na ZŠ Palackého. S nadšením pracovali ve dvojicích. Hrabali listí a snažili se vytvořit co největší hromady. Občas dětem pomáhal i vítr. Moc bych si přála, aby jim takové nadšení z práce vydrželo po celý život.

Konstruktéři ze 4. A

Autorka: Mgr. Eva Böhmová

Při pracovních činnostech se nejen stříhá, lepí, modeluje, skládá, ale také sem patří konstrukční činnosti. Žáci 4. A byli postaveni před výzvou. Zvládnou ve skupinkách, jen podle plánu, sestavit požadovaný výrobek?

Děti se rozdělily do 4 týmů a začaly pracovat. Každá skupina zvolila jinou taktiku. Někde pracovali dohromady, jinde si rozdělili úkoly. Nakonec všichni svým tempem zvládli sestavit stůl a dvě rychlejší skupinky i žebřík.

Velká pochvala patří děvčatům, která zdárně konkurovala po technické i manuální stránce chlapcům.

Příště určitě vyzkoušíme něco složitějšího.

Třída 8. B v Městském muzeu Lanškroun

Autoři textu: Tereza Boháčová, Josef Hofman, žáci třídy 8. B, a Miloslav Janků, jejich učitel dějepisu

Ve středu 6. října 2021 navštívila v rámci výuky dějepisu třída 8. B naší školy Městské muzeum Lanškroun. Zhlédli jsme velmi zajímavou výstavu KNIHAŘI a několik poučných expozic.

Výstava KNIHAŘI byla věnována oboru knihařství, které se vyučuje na Střední odborné škole a Středním odborném učilišti v Lanškrouně. Lanškrounská škola je také jediná svého druhu v ČR, kde je možné se tomuto oboru vyučit a získat potřebnou kvalifikaci pro práci knihaře. Výstava se nám moc líbila, vystavené exponáty – ukázka vazby knih, knihařské techniky, ručně vyráběný papír – byly pro nás zajímavé a inspirativní. Dokázali bychom si představit výrobu ručního papíru i u nás ve škole, ve výtvarné výchově.

Poté jsme pokračovali v prohlídce pamětní síně skladatele a dirigenta JINDŘICHA PRAVEČKA, po němž je pojmenována Základní umělecká škola v Lanškrouně, a expozice věnované sochaři ZDENKU KOLÁŘSKÉMU, kde jsme obdivovali medaile, návrhy mincí a jeho sochařská díla. Z bývalé zámecké konírny, do níž byla soustředěna výstava a kde jsou instalovány tyto dvě expozice, jsme nádvořím přešli do hlavní zámecké budovy, v jejímž 1. patře je instalována velice zajímavá a poučná expozice HISTORIE MĚSTA LANŠKROUNA A OKOLÍ. Prohlédli jsme si archeologické nálezy, dobový nábytek, hodinový stroj z radniční věže a vyslechli jsme poutavý výklad a komentář našeho průvodce, odborného pracovníka muzea pana Karla Uhlíře i k vojenským manévřům a návštěvě císaře Františka Josefa I. v Lanškrouně v roce 1894. Na závěr jsme si prohlédli zrestaurované zařízení císařského pokoje, vyrobené u příležitosti jeho návštěvy. Císař byl tehdy ubytován v budově dnešního Gymnázia.

Za příjemně strávené chvíle v Městském muzeu Lanškroun a za fundovaný výklad panu Karlu Uhlířovi děkujeme. Těšíme se na další zajímavé výstavy. Návštěvu můžeme všem jen doporučit.

IT-SLOT

Autorka: Mgr. Miriam Mitvalská

Stává se pomalu zvykem, že se žáci naší školy zúčastňují soutěže IT-SLOT. Jedná se o vědomostní soutěž v informatice, která v sobě zahrnuje několik oblastí – logické myšlení, matematiku a znalosti z informatiky (např. hardware, software, práce s internetem, přenos dat, kancelářský balík...).

Naši školu reprezentovali žáci 8. ročníků: Nikol Obešlová, Anežka Kokorová, Kateřina Štelčíková, Karolína Laichterová, Ivana Koukolová, Justýna Pazderková, Natálie Urbanová, Veronika Kutnarová, Karolína Koukolová, Michal Marek, Patrik Paukert, Daniel Ulrich, Jakub Kseňák, Ondřej Štěpánek, Mikuláš Viskupič, Josef Hofman, Stanislav Bozhidarov Raychov, Dominik Janda a Zdeněk Smrž.

Museli zodpovědět 25 otázek během 30 minut. Některé otázky byly záludné a nezbývalo mnoho času na promyšlení odpovědi. I tak se ale umístili na nádherných pozicích. Získali 104. až 2 146. místo. V letošním ročníku změřilo své „síly“ 4 963 žáků ze 127 škol!

První tři místa za naši školu obsadili:
Michal Marek (104. místo), Patrik Paukert (196. místo)
a Daniel Ulrich (463. místo).

Všem zúčastněným žákům děkuji za účast!
Snad je to zároveň i motivací pro další školní rok.

Rozhovor s Martinem Šilarem, hlavním koordinátorem aktivit Siemens

Můžete se nám blíže představit?

Jmenuji se Martin Šilar, je mi 34 let, narodil jsem se v Ústí nad Orlicí a dětství jsem prožil v Horní Čermné, kde jsem také chodil na základní školu. Na střední průmyslové škole v Lanškrouně jsem pak vystudoval obor Slaboproudá elektrotechnika. Na VUT Brno jsem vystudoval obor Elektroenergetika a na Cambridge Business School obor Strategický management.

Celou svoji kariéru spojuji s oblastí energetiky. Po škole jsem nastoupil do společnosti Teplárny Brno, kde jsem pracoval nejdříve jako provozovatel elektrozařízení a poté jako manažer rozvoje a inovací. Na těchto pozicích jsem získal praktické znalosti a zkušenosti zejména z oblasti řízení projektů oprav a investic energetických zařízení a z oblasti tvorby rozvojových koncepcí výrobních zdrojů tepla a elektřiny. Následně jsem se věnoval zejména bateriové akumulaci elektrické energie a elektromobilitě. Od roku 2019 působím ve společnosti Siemens.

Vzpomínáte rád na školní léta?

Na školní léta vzpomínám s vděčností ke všem učitelům a lektorům. Rozhodně nelituji času, který jsem strávil studiem – mnohdy to nebylo jednoduché, ovšem základní, střední a vysoká škola mě dokázaly připravit na profesní život, který mně nyní umožňuje realizovat si své sny. Nezapomenutelné jsou také hodiny strávené venku s kamarády. Mnoho hodin jsem pobýval na fotbalových hřištích, na ledu při hokeji a v tělocvičnách při florbale.

Jaké bylo Vaše vysněné povolání?
Ekonom.

Jaké je Vaše nynější povolání?

Jsem hlavním koordinátorem aktivit ve společnosti Siemens, s.r.o. týkajících se elektromobility a dobíjecí infrastruktury pro elektromobily.

Siemens je jedním z průkopníků v oblasti elektromobility a komplexním dodavatelem pro dobíjecí infrastrukturu. Naše portfolio zahrnuje technologie od malých dobíjecích stanic, takzvaných wallboxů, až po dobíjení autobusů a užitkových vozidel. Zabýváme se také vzdálenými řídicími systémy pro dobíječky a souvisejícím software. Obdobnou dobíjecí stanicí jako na obrázku níže dodá naše společnost Siemens ve spolupráci se společností EON pro Penny Market v Lanškrouně.

Je Vaše povolání náročné? V čem?

Poslední 4 roky se věnuji oblasti moderní energetiky. Od fotovoltaických elektráren a bateriových úložišť elektrické energie jsem se dostal k dobíjecím stanicím pro elektromobily. Se svým týmem hledáme možnosti, jak by tyto nové technologie měly být co nejlépe implementovány a používány. Každý projekt na dobíjení je unikátní a vždy velkou výzvou – v tom je mé povolání krásné a náročné zároveň.

Čemu se věnujete ve volném čase?

Jaké jsou Vaše koníčky? Ve volném čase běhám, chodím do posilovny, čtu knížky, poslouchám hudbu a chodím do společnosti za přáteli.

Co Vám vadí na ostatních lidech?

Na ostatních lidech mě občas mrzí jejich neochota se k ostatním lidem chovat tak, jak by chtěli, aby se ostatní lidé chovali k nim.

Zažil jste nějaký trapas?

Jeden nezapomenutelný trapas je určitě ten, kdy jsem zaspal na praktické závěrečné zkoušky na střední průmyslové škole. Kamarád, který mě ráno vyzvedával autem, na mě ovšem počkal a přijeli jsme nakonec včas.

Jaké je Vaše životní krédo?

Believe you can and you're half-way there.

Co byste vzkázal žákům naší školy?

Ať bojují za své sny i přes to, že to někdy bude bolet a světlo na konci tunelu se bude jevit jako hodně vzdálené.

A teď stručně:

Oblíbené jídlo:

Mám rád středomořskou kuchyni bohatou na mořské plody, zeleninu a luštěniny.

Oblíbená filmová pohádka:

Cesta do fantazie z roku 2001

Oblíbený film:

Gattaca z roku 1997

Oblíbený autor (kniha)

z dětství: Malý princ
od Antoine de Saint-Exupéry

Oblíbený herec/herečka:

Rudolf Hrušínský/ Penelope Cruz

Oblíbená hudba:

elektronická hudba –
ambient, house, techno

Oblíbený předmět ve škole:

Občanská nauka

Rozhovor s Mgr. Kamilou Barlow

Můžete se nám blíže představit?
Jmenuji se Kamila Barlow.

Vzpomínáte ráda na školní léta? Ano vzpomínám. Škola mě vždy bavila, i když mi všechno hned nešlo a bylo to někdy těžké. Bylo super potkávat se se spolužáky, učiteli a ostatními ve škole.

Jaké bylo vaše vysněné povolání?
Nevím, zda bylo vysněné, ale na prvním stupni ZŠ jsem chtěla být paní učitelkou na ZŠ a poté jsem přemýšlela o studiu medicíny. Nedopadlo ani jedno, ale od každého jsem trochu okusila. Byla jsem zdravotní sestřičkou, učila jsem i na střední škole.

Jaké je Vaše nynější povolání? Pracuji jako psycholožka převážně s dětmi nejen v pedagogicko-psychologické poradně, ale i na jedné ZŠ. Setkávám se i se studentkami SŠ. Dle zájmu lektoruji některé vzdělávací akce.

Čemu se věnujete ve volném čase?
Jaké jsou Vaše koníčky? Ráda cestuji a sportuji – kolo, procházky, plavání. A také ráda šíji různé drobné věci. Nově se učím šít i oblečení. Vlastně bývám velmi akční, ale přečtu si se zájmem pěknou knihu.

Co Vám vadí na ostatních lidech?
Nemám ráda, když se chovají neohleduplně k druhým nebo lžou a neumí být upřímní.

Zažila jste nějaký trapas? Ano, zažila. Pár jich bylo.

Jaké je Vaše životní krédo? Nevím, zda mohu říct, že je to životní krédo, ale naplňuje mě práce s lidmi, ráda jim pomáhám zvládat překonávat překážky nebo pomáhám dosáhnout nějakého cíle.

Co byste vzkázala žákům naší školy?
Přeji Vám, abyste si každý ve škole našli nějaký předmět, který budete mít rádi a mohli se vždy něco ve škole těšit. Také Vám přeji neztrácet sílu a energii tam, když to hned nejde. A to pro všechny důležité, mít kolem sebe alespoň jednoho kamaráda.

A teď stručně:

Oblíbené jídlo:

svíčková

Oblíbená filmová pohádka:

Anděl Páně

Oblíbený film:

The World's fastest Indian

Oblíbený autor (kniha)

z dětství:
Děti z Bullerbynu

Oblíbený herec/herečka:

Kate Winslet

Oblíbený zpěvák/zpěvačka:

Celine Dion

Oblíbený předmět ve škole:

Přírodopis

Vánoční hvězdy na stromeček i pro čtenáře Bědy

Za redakční tým Bědy Mgr. Jana Kernová

K vánočním svátkům patří neodmyslitelně několik symbolů. Jedním z nich je určitě hvězda. Ta oznamuje příchod adventního času a Ježíška.

Náš redakční tým se na jednom kroužku v listopadu nevěnoval klasické žurnalistice, ale tvořil skleněné ozdoby na stromeček. Tvorba ozdob nás všechny zcela pohltila, každý se těšil na výsledek tvoření.

Základem výroby byly zakoupené sety z kreativního programu rodinné firmy Rautis. Sety obsahovaly skleněné perly různých tvarů a návody na jejich skládání.

Vytvořené hvězdy se natolik líbily, že se Běda rozhodl všechny vítěze jednotlivých rubrik podzimního čísla odměnit právě perličkovými ozdobami.

Tak ať se líbí a dělají jen radost!

Sněhové vločky

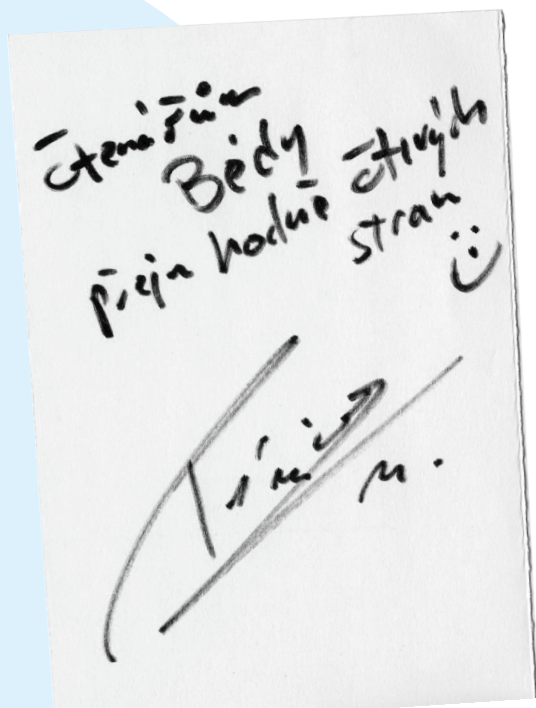
Autorka: Mgr. Michaela Čadová

Sněhová vločka, kterou najdete i na obálce zimního čísla letošního ročníku Bědy, je velmi zajímavá věc. Ze všech možných přírodních úkazů spojených s počasím to jsou hlavně sněhové vločky, které dokážou okouzlit a očarovat snad každého. Tak se v předvánočním čase pojďme s vločkami trochu blíže seznámit a dozvědět se o nich pár zajímavostí.

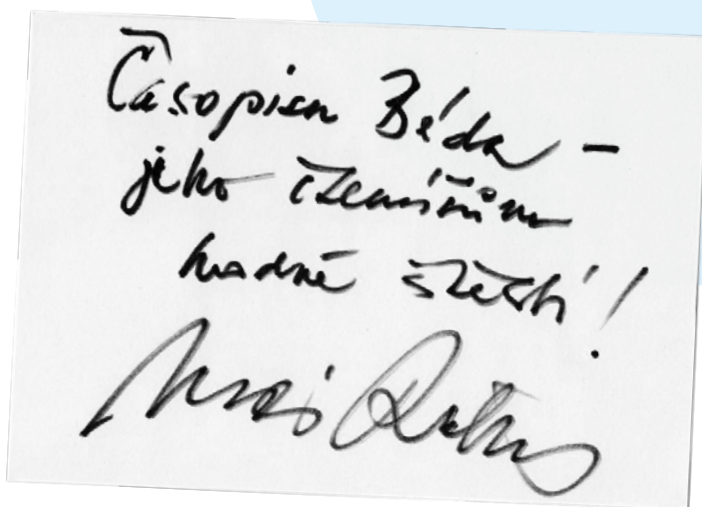
Krásné fotografie sněhových vloček najdete třeba na webu www.snowcrystals.com nebo www.snowflakebentley.com

- Každá sněhová vločka je vždy šestistranná, protože molekuly vody se spojují v úhlu 120 stupňů.
- Na to, jak bude vločka vypadat, má vliv teplota, vítr, vlhkost – proto může mít tvar trojúhelníku nebo krychle.
- Nejkrásnější vločky se obvykle objevují při teplotách kolem -10 až -15°C. Velmi nízké teploty vločkám nesvědčí.
- Na mikroskopických částech prachu nebo pylu se sráží vodní pára a vytváří se ledový krystalek – základ budoucí vločky.
- Na krystalek ledu se nabalují molekuly vody (vodní pára), které postupně vytvářejí sněhovou vločku. Ta při vhodných podmínkách může růst a zvětšovat se.
- Sněhová vločka váží asi milióntinu gramu.
- Každá vločka padá jinak – mohou plachtit nebo vibrovat.
- Říká se, že v přírodě nenajdeme dvě stejné sněhové vločky. Pravděpodobnost je prakticky nulová. V laboratoři to jde – tady se podařilo uměle vyrobit dvě stejné sněhové vločky.
- Prvním, kdo vyfotil sněhovou vločku, byl Američan Wilson „Vločka“ Bentley. Bylo to v lednu roku 1885.
- Japonec Ukichiro Nakaya zkoušel vytvářet sněhové vločky v laboratoři – využíval k tomu dráty, vlákna bavlny, hedvábí, pavučiny nebo zvířecí srst, na kterých se ve vhodných podmínkách rodily nové vločky.

Slavné osobnosti zdraví časopis Běda

Filmový herec
[Martin Písařík](#)

Zpěvačka
[Marie Rottrová](#)

Trocha environmentální výchovy

Autorka článku a fotografie: Mgr. Martina Fiebigerová | Zdroj: econea.cz

Vánoční eko tipy

Vánoce se blíží mílovými kroky a já věřím, že se na ně všichni těšíte. Vánoce jsou především o radosti – kouzelná atmosféra, setkávání s blízkými, příprava dobrot, rozbalování dárků, ale také radost z obdarování druhých.

Většinou se na balení používá balicí papír, stužky a lepicí páska. Tato krása nám však slouží pouhou chvílí a většina obalových materiálů končí velmi záhy v koši. Pojďme se společně podívat na to, co používat, co ne a jak je možné dárečky pro naše blízké balit ekologičtěji.

Proč říci NE běžnému balicímu papíru?

Výroba balicího papíru je energeticky velmi náročná. Problémem je hlavně křídový papír, který bohužel nelze recyklovat a patří do směsného odpadu stejně jako voskovaný papír. Některé papíry recyklovat lze, ale z barev se při recyklaci mohou uvolňovat různé chemikálie. Jen někteří výrobci používají certifikované barvy šetrné k přírodě. Papíry s označením FSC zaručují, že dřevo pochází z šetrně obhospodařovaných lesů.

Proč nepoužívat běžnou lepicí pásku

Papír či krabice s běžnou lepicí páskou byste neměli vhazovat do kontejneru na papír. Pásku byste měli strhnout a až pak papír vhodit do kontejneru. Jinak se papír zrecyklovat nedá. Nejlepší je používat papírovou lepicí pásku s přírodním lepidlem z kaučuku, která je 100% recyklovatelná.

A co dárkové tašky?

Plastové tašky se vyrábějí z neobnovitelného zdroje - ropy. Plast se velmi dlouho rozkládá a recyklace není úplně jednoduchá. Na výrobu papírových tašek se spotřebuje 3x více vody než na výrobu těch plastových. Na druhou stranu, pokud dárkové tašky používáte, víte, že se dají využít opakovaně.

Inspirace pro „zelené“ balení dárků

Balení do netradičního papíru

Co to zkusit netradičně - například se starými novinami, mapami, notami nebo starými nástěnnými kalendáři? I z takových papírů lze pomocí různých druhů skládání vytvořit nádherné dárky.

Balení do recyklovaného papíru

Máte pocit, že hnědý recyklovaný papír je nehezky? Naopak! Tenhle papír můžete ozdobit různými malůvkami, obrázky, razítky nebo přírodními materiály (větvíčky, šišky, sušené pomeranče, skořice, badyán). Takové balíčky vypadají pod stromčkem opravdu kouzelně.

K sehnání jsou ale také ekologické recyklované papíry již s potiskem.

Balení do látkových pytlíčků

Pokud vás balení dárků nebaví, můžete dáreček jednoduše vložit do látkového pytlíčku, který je také zároveň pěkným dárkem. Takový sáček si můžete jednoduše ušít i sami. A pokud jste šikovní na ruční práce, můžete si takový sáček třeba uplést nebo uháčkovat.

Balení dárku v japonském stylu

Velmi elegantně lze zabalit dárek do kusu látky, šátku, ručníku nebo utěrky. Technika se nazývá Furoshiki – na YouTube najdete mnoho návodů. Můžete opět dozdobit větvíčkami či různými dřevěnými ozdobami. Obdarovaný tak od vás bude mít dáreček navíc, který mu bude sloužit řadu dalších let.

Přeji vám všem, ať si vánoční svátky opravdu užijete a ať zažijete spoustu radosti. Pamatujte, že nejkrásnější dárek je vždy od srdce a nezapomínejte na dobré skutky. Ne každý má to štěstí trávit svátky v kruhu rodiny. Pomoci můžete třeba i zvířátkům v **Útulku Lanškroun**, kde se **18. prosince** koná **Štěkání a mňoukání na Ježíška** – podrobnosti naleznete na plakátku. Moc vám všem předem děkuji za pomoc!

Vánoční soutěž

Chcete obdarovat kamaráda či člena rodiny nějakým dárečkem? Vyfotťte nám, jak jste dárek ekologicky zabalili a fotografii zašlete do naší redakce. Hrajeme o zajímavé ceny s ekologickou tematikou. Těšíme se na vaše výtvořky!

ŠTĚKÁNÍ A MŇOUKÁNÍ NA JEŽÍŠKA

18. 12. 2021 9:00 - 16:00 hod
psí útulek Lanškroun,
areál zemědělské školy

Dárčky pejskům a kočičkám
můžete přinést v tyto dny
přímo pod vánoční stromeček.

**Uvítáme: psí i kočičí granule FITMIN
Maintance Médium a Mini, MARP,
Royal Canin, Ontario, rýži, vodítka,
hračky, obojky, JAR na čištění,
lopatky se smetáčkem, košťata, pytle
na odpad, gumové rukavice.**

Co nevozit: Pedigree, Chappi, Clever
granule, Darling, způsobují našim
pejskům bolesti břicha :(

Finanční pomoc můžete zasílat
na č.ú.: 86-124740297/0100

Děkujeme mnohokrát!

www.caniscentrum.com
tel: 724 813 222

Prosíme o dodržování vládních nařízení.

Historické okénko

PF 2022

Autor: Mgr. Miloslav Janků

Před blížícím se nejkrásnějším obdobím roku z pohledu vztahu člověka k člověku, období Vánoc a Nového roku, bych chtěl v tomto příspěvku zaměřit pozornost čtenářů našeho školního časopisu na všeobecně známou a uživatelskou iniciálovou zkratku PF, která v sobě skrývá celou řadu zajímavostí, ať již historickou, sběratelskou... a samozřejmě výtvarnou.

PF, hovorově péefka, je jinak řečeno novoročenka, tedy blahopřání k novému roku, papírová kartička, v současnosti dokonce e-mailová zpráva. Tato zkratka pochází z francouzského jazyka, sousloví POUR FÉLICITER [vyslovuje se purfelisite], přeloženo do češtiny pro štěstí, doslovně přeloženo za účelem blahopřání. Je nenáboženskou alternativou vánočních papírových přání. Je předchůdkyní nám dobře známých sériových vánočních a novoročních pohlednic, z nichž se vydělila stejně zaměřená přání do obálky.

Přeneseme se do první poloviny 19. století, kdy tradici péefek odstartoval hrabě Karel Chotek z Chotkova a Vojnína (1783–1868), příslušník staročeského šlechtického rodu, poslední nejvyšší purkrabí Království českého, jehož vnučkou byla Žofie Chotková, manželka následníka rakousko-uherského trůnu Františka Ferdinanda d'Este.

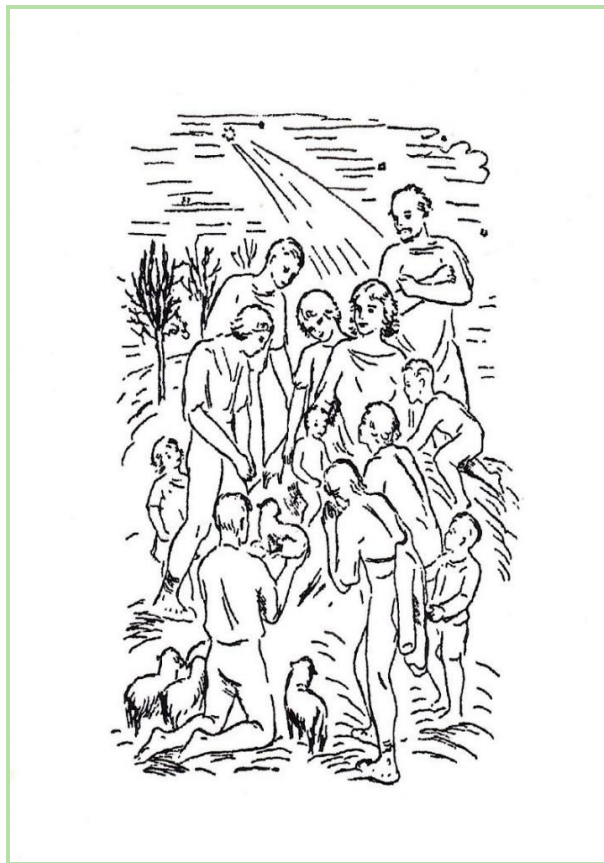
Pan hrabě, místo aby podle zavedených zvyklostí přijímal k Novému roku zdvořilostní návštěvy, začal rozesílat blahopřejné lístky doplněné textem ve francouzském jazyku. Francouzský jazyk na počátku 19. století totiž patřil k povinné výbavě vyšších společenských vrstev. Byl jazykem diplomatů, šlechty, vzdělanců i jiných.

Zvyk péefky převzaly i jiné společenské vrstvy než aristokracie, zejména výtvarníci, kteří jimi obdarovávali své mecenáše a přátele. Jejich novoročenky byly uměleckými díly, těšily se velkému zájmu a majetnější lidé si je u nich objednávali. Na tuto započatou tradici zareagovali výrobci se sériovou výrobou vánočních a novoročních přání s cílem potěšit příjemce – adresáta.

Tradice PF u nás je stále živá. Ve světovém měřítku jsme jednou z mála zemí, kde se doposud novoročenky zasílají. Jinde převažují tradiční vánoční přání různých forem. Škodou je formalita, která převládla nad osobním srdečným kontaktem.

V celé řadě muzeí, archivů a v knihovnách je možné se setkat s početnými kolekcemi novoročenek. Těší se velkému zájmu a úsilí sběratelské veřejnosti a možná i mezi vámi jsou tací. PF jsou rovněž inspirací pro uměleckou práci výtvarníků, zejména grafiků.

Je pěkné a slušné na své blízké s blížícími se Vánocemi nezapomínat a je možné, pokud nelze osobně popřát, využít PF či vánoční a novoroční přání. Nikdy však nezapomínejme, že osobní přání, stisk ruky či polibek PF nenahradí. Při výběru, a to nejen vánočních a novoročních přání, dbáme na to, pro koho je určeno a mějme na mysli, že vkusné přání nás také reprezentuje.

V Lanškrouně prosinec 2021

Radostné svátky vánoční, pevné zdraví

a úspěšný rok 2022

přeje

Miloslav Janků

Poznáš, která je to unikátní světová stavba?

Autorka: Mgr. Iveta Kantorová

Dnes se podíváme na jeden z nejznámějších chrámů v (1. část tajenky), který je dokonce vyobrazen na vlajce této země. Byl postaven počátkem 12. století pro krále (2. část tajenky).

Se svou výměrou 1 km² je považován za nejrozsáhlejší náboženský komplex na světě. Má představovat mýtickou horu Méru, což je v hinduistické mytologii (3. část tajenky). Uvnitř jsou tři pravouhlé galerie, uprostřed chrámu stojí pět věží rozestavěných do tvaru pětky na hrací kostce.

Poznáte významnou stavbu?

1. část tajenky

hrací kostka má tvar tělesa

řecké písmenko γ

0,001 kg = 1

řecké písmenko β

$-50 \cdot (-2) =$

řecké písmenko δ

nástroj k rýsování kružnic

$-28 + 58 =$

2. část tajenky

1 % z 800 =

tupý, ostrý, pravý

1 % z 1400

200 % z 0,5 =

$-3 \cdot (-4) =$

200 % z 10 =

řecké písmenko α

0,014 km = _____ m

řecké písmenko ω

300 % z 4 =

1,1 cm = _____ mm

50 % z 40 =

3. část tajenky

2000 m = _____ km

200 % ze 4 =

$-6 \cdot (-3) =$

500 g + 0,5 kg = 1.....

25 % z 80 =

řecké písmenko β

řecké písmenko ω

pomůcka pro měření úhlů.....

50 dm = 5

Hledanou stavbou je:

Luštěnka k 20. století

Autorka: Natálie Vašíčková, IX. A

Československo bylo součástí jakého světadílu?

31. prosince 1992 datujeme _____ Československa.....

Kdo chtěl především rozdělení Československa?

2. světová válka začala napadením jaké země?

Vlajka Československa byla stejná jako nynější vlajka.....

1989 proběhla _____ revoluce.....

Československo bylo jedním z nástupnických států Rakouska-

Prvním československým prezidentem byl Tomáš Garrigu

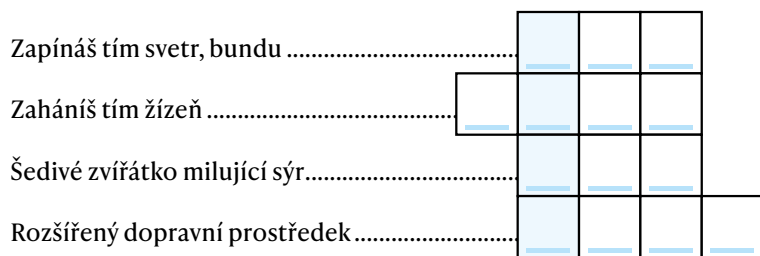
28. října 1918 datujeme _____ Československa

2. světová válka trvala 6 let a _____

Jedním z velitelů ve druhé světové válce byl Adolf

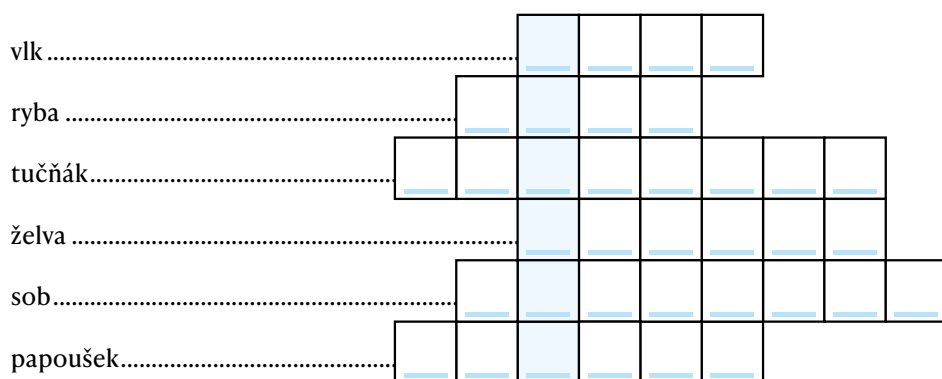
Minitajenka od Karolíny

Autorka: Karolína Zemanová, VII. C

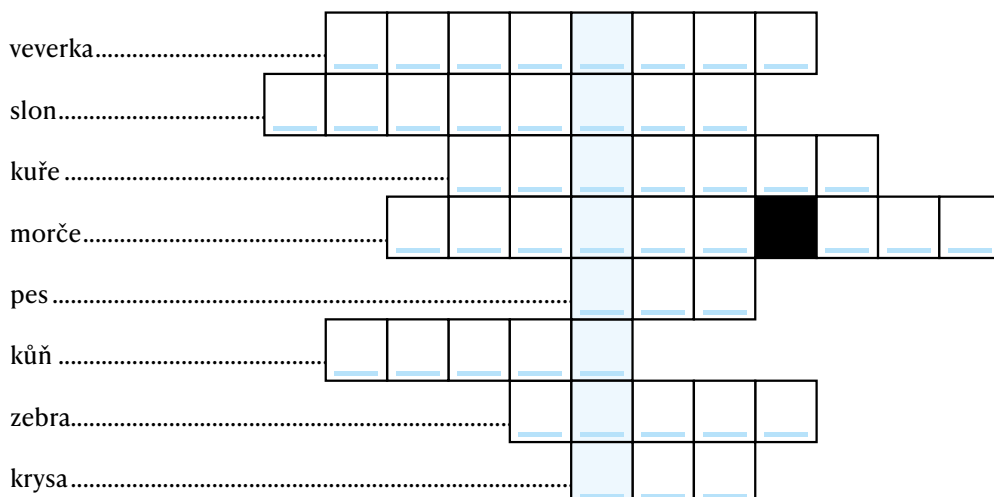
Anglická zvířecí luštěnka

Autorka: Klára Langrová, VII. C

Anglická luštěnka plná zvířat

Autorka: Sofie Šmídová, VII. C

Zimní luštění po anglicku

Autorka: Karolína Zemanová, VII. C

gauč.....

noc.....

sníh.....

žena.....

muž.....

auto.....

ráno.....

Vícesměrka měst a obcí v ČR

Autor: Josef Hofman, VIII. B

PRAHA TŘEBOŇ EVAŇ
 PARDUBICE OPAVA ČAKOV
 KOŠICE LUHAČOVICE CHEB
 HUMPOLEC LANŠKROUN LOM
 LIBCHAVY BOR HLUK
 LITVÍNOV BRDY MOST
 LIBEREC ZAJEČÍ KELČ
 ZLÍN PLZEŇ KNĚŽ
 KRNOV ČÁSLAV ÚBLO
 Kladno Pacov

L	A	N	Š	K	R	O	U	N	Z	Č	B	O	R
N	P	R	A	H	A	CH	E	B	L	A	P	O	K
O	A	V	Ú	B	L	O	Y	É	Í	K	L	P	N
K	R	M	H	L	U	K	D	Ě	N	O	Z	A	Ě
O	D	H	L	I	B	E	R	E	C	V	E	V	Ž
Š	U	U	I	T	Z	S	B	T	O	O	Ň	A	M
I	B	M	B	V	A	K	L	A	D	N	O	P	O
C	I	P	CH	Í	J	K	E	L	Č	R	N	A	S
E	C	O	A	N	E	V	A	Ň	A	K	M	C	T
L	E	L	V	O	Č	T	Ř	E	B	O	Ň	O	O
O	R	E	Y	V	Í	Č	Á	S	L	A	V	V	A
M	V	C	Ě	L	U	H	A	Č	O	V	I	C	E

Výherci z minulého čísla

Lambada, str. 2

1. místo: Koukolová Ivana, VIII. A
2. místo: Gloserová Monika, IX. A
3. místo: Pešková Aneta, III. A

Obrázek na vybarvení - jelen, str. 3

1. Klugová Anna, IV. A
2. Pazderka Lukas, I. B
3. Janko Pavel, IV. A

Obrázek na vybarvení - podzimní lavička, str. 3

1. Skalická Anežka, IV. B
2. Janečková Viktorie, III. B
3. Krátký Vojtěch, ZŠ Dobrovského

EVVO kvíz, str. 13 (1B, 2A, 3C, 4C, 5A)

1. Gloserová Monika, IX. A
2. Skalická Eliška, VIII. C
3. Janoušková Andrea, IX. A

Okénko deskových her, str. 16

1. žlutá; modrá, červená, černá;
2. 3-8; 3. otevřené a zavřené krabíčky;
4. pracovní žeton; 5. individuální

1. Janoušková Andrea, IX. A
2. Gloserová Monika, IX. A

Poznáš světovou stavbu?, str. 20

Chrám smíření, zasvěcený Svaté rodině

1. místo: Hudcová Ema, VII. A
2. místo: Jílková Gabriela, V.,
Jílek Adam, VIII. C

Podzimní luštění od Natálie, str. 22

Červená a žlutá

1. Koukolová Karolína, VIII. A
2. Holub Jiří, IV. A
3. Jílková Gabriela, V.

Klářina luštění, str. 22

Podzim

1. Janíčková Nela, V.
2. Kolomazníková Hana, VI. B
3. Šmídová Sofie, VII. C

Fyzikální osmisměrka, str. 22 Akord

1. Koukolová Karolína, VIII. A
2. Šemberová Sofie, VII. A
3. Elner Matyáš, IV. A

Německá luštění, str. 23 September

1. Jurečková Adriana, VII. B
2. Koukolová Ivana, VIII. A
3. Hudcová Ema, VII. A

Sofina anglická luštění, str. 23 Autumn

1. Gloserová Monika, IX. A
2. Klugová Anna, IV. A
3. Jurečková Adriana, VII. B

Aniččina anglická luštění, str. 23 Halloween

1. Jandová Adéla, V.
2. Holub Jiří, IV. A
3. Koukolová Ivana, VIII. A

i

Všechna řešení soutěží vhazujete do Bédovy schránky do úterý 15. února 2022.

Pozor: U každého řešení soutěže nezapomeňte napsat své jméno, příjmení a třídu, poznačte i název soutěže, kvízu či tajenky.

UniCredit Bank

symbiom.
LEARNING FROM NATURE

SANELA
we make water cool

TISK
TISKÁRNA
LANŠKROUN

AVAX

KOMFI

Stepa

Ing. Adéla
Šperlichová
daňový
poradce

EUROPLAST CZ

SCHOTT

Školní časopis Běda vychází 4x do roku. Vydává: Základní škola Lanškroun,
B. Smetany 460, 563 01 Lanškroun, IČO: 61234176. E-mail: beda@zsbs.cz.
Vydáno v Lanškrouně dne 16. prosince 2021. Uzávěrka dalšího čísla
je úterý 15. února 2022. Tisk zajišťuje: TG TISK, s. r. o. 5. května 1010,
563 01 Lanškroun. Evidenční číslo: MK ČR E 22723.

Toto i starší vydání časopisu můžete zhlédnout na www.zsbs.cz/casopis-beda

Své příspěvky můžete posílat také na náš e-mail beda@zsbs.cz